

Kui aastal 1261 wanad Preislased, kes
sell' aeal alles paganad olivad, Saksa rüütli-
ordo vastu sõdisivad ja ühe aea Kulm'i
linna ümberkaudsid maid wõidurikkalt rüüs-
tasivad, wedasivad nemad ühe hulga wangisi
eneestega ligi, et neid oma jumalatele ohwer-
dada. Nende waeste wangide seas oli ka
Martin Goolin, üks kodanik Kulmist, ja
tema naisest õde. Tema teised sugulased oli-
wad juba enne aratapetud saanud. Goolin
oli sell' aeal alles noor poisike, aga wäljastpidi
siiski tugewa kehaga. Kõtest ja jalust seutud,
sai teda teiste wangidega ühtlase ühe läh-
ma õnnistatud jumalate paika weetud. Wa-
gusi ootas ta oma surmatundi. Peaaegu
sest hoolimata nägi ta, kui üht teise järele
tema seltsilistest ära tapeti. Aga siis, kui
preester tema õrnalt armastatud õe (sõsara)
kõlge kät pistis ja saatana koledusega selle ihu
lõhki ja tükkideks lõikas, nenda et waene õn-
netu hirmsat piinalist walu pidi kannatama,
ja pitkamõõda hing ihust ära lahkus, tõuusis
Goolin'il seda nähes hirmus tuline wiha, mis

tema südant leegitsewa kättemaksmisele kihu-
tas ja Kalewi poea jõuudu temale andis. Ühe
rapsuga tõrmas ta omad wangistuse paelad
katki, ja üks hoop tema rusikast, põrutas wa-
hisoldati furnuks. Ruttu rabas ta nüüd te-
ma kivist tapmise-nuia kätte ja keerutas seda,
nagu oleks see pilliroog olnud, enese päa üm-
ber. Kõik pihuks ja puruks lüües, mis ees
juhtus olema, tegi ta rutuste teed enesele selle
mõrtsuka preestre juure, ja enne kui selle wa-
hid oma äkilise nähtud õnnetuse ehmatusest
toibunud saivad, olivad juba kõik purustatud
päädega furnut maaš. Suure kisaga karga-
sivad nüüd wihaastatud paganad oma preestre
mõrtsukale kättemaksma; aga iga hoobiga
näitas Goolin'i jõuud juure kaswawat. Kuhu
aga tema nuii puutus, saäl surm kannul oli,
ja ei jätnud enne mitte järele, kunni wiimane
waenlane maha põrutatud oli.

Waenlaste furnukehade seast otsis ta oma
armsa, koledaste teutatud õe furnukeha ülesse.
Õrnliku hoolusega wõttis ta seda kallist ihu
oma õla pääle ja kandis kest waenlaste seast